

2
LVSVS INGENII
DE PRAESENTI BELLO
AVGVSTISSIMI ATQVE INVICTISSIMI
IMPERATORIS
CAROLI VI
CVM FOEDERATIS HOSTIBVS
OPE TONORVM MVSICORVM ILLVSTRATO
A
LAVRENTIO CHRISTOPHORO MIZLERO

ARTIVM MAGISTRO

ANNO CICCCXXXV MENSE FEERVARIO

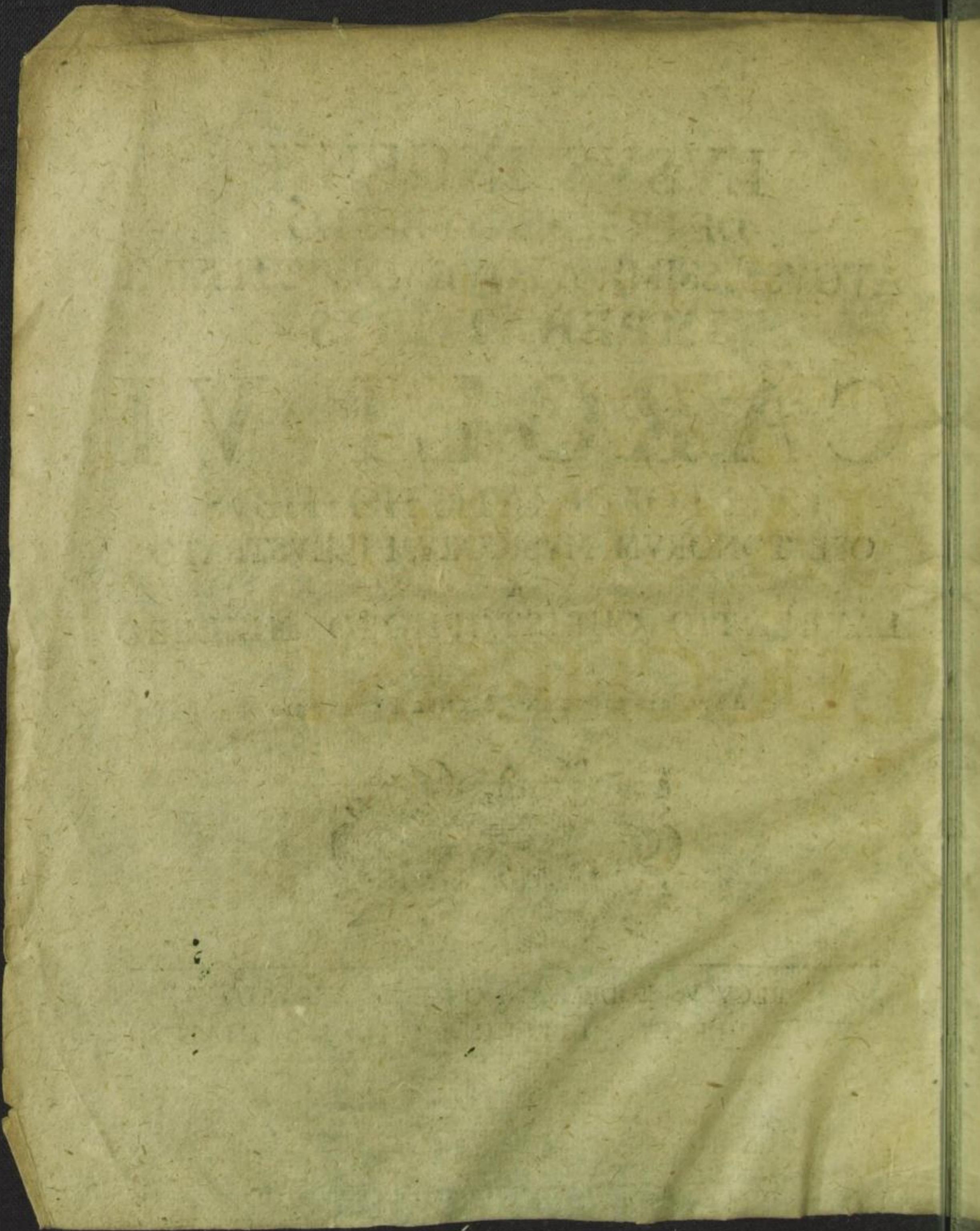
RECVSUS EODEM ANNO MENSE AVGVSTO
WITTEBERGAE LITERIS SCHLOMACHIANIS

term.

m. 4

hist. sum. dyp. 9

101

PERILLVSTRI
ATQVE
GENEROSISSIMO COMITI
DOMINO
JACOBO
DE
LUCCHESINI

LEGIONIS CAESAREO
SEHRIANAECENTVRIONI EQVITVM.
CATAPHRACTORVM FORTISSIMO
HVN
INGENII LVSVM
D. D. D
AVCTOR

VIR PERILLVSTRIS

Nunquam ausus fuisset, exiguas has paginas PERILLVSTRI TVO nomini inscribere, nisi certo de Tua, DOMINE GENERO SISSIME, erga me gratia persuasum mihi esset, Tuamque musicae combinatoriae cognitionem saepissime et ipse cognouisset. His rebus adductus, non aliam ob caussam, has Tibi, PERILLVSTRIS COMES pagellas dedicare, animum induxi, quam ut reverentiae, erga Te, meae, certissimum

mum sit testimonium. Miror Tuam
musicae combinatoriae cognitionem.
Miror illustre a natura Tibi datum
ingenium musicum. Miror Te CO-
MITEM nihilo secius tantos in mu-
sica fecisse profectus. Certamen
illud musicum, *concerto* ciues Tui
appellant, atque cantilena, uoce
sola, tibia Germanica nempe cum
Basso, ut musici loquuntur, modulan-
te, a Te, GENEROSISSIME
DÓMINE, me praesente compo-
sitae, atque usui meo destinatae, et
magnae Tuae musicae cognitionis,
et gratiae erga me, luculentissima
semper mihi erunt documenta. De
caeteris Tuis et animi, et corporis,
Virtutibus, hic nihil dicendum, censeo,
ne adulacionis Tibi speciem praebeam,

a

a qua peste semper abhorreo. Quotidianam autem mecum consuetudinem, qua me dignum duxisti, longe alium, quam adulatorem, me esse, Te iam docuisse, persuasum habeo. Extremum opto, ut Deus, ter optimus, Tibi, DOMINE GENEROSISSIME diuturnam largiatur uitam, sanitatem felicitatemque.

Heidenhemii Onoldini D. XXV. Febr
Anno cccccc XXXV

PERILLVSTRI TVO NOMINI

cultor addictissimus

LAVRENTIUS CHRISTOPHORVS MIZLERVS

AD LECTOREM BENEVOLVM

Ad has paginas legendas, easque intelligendas, musica eruditio-
ne instructus accedito. Istius ignarus, neque illas legit, neque de
iis iudicato. *Αὐδοντω* enim haec scire
negatum est. Vale

I

Vam iniuste Sacrae Caesareae Ma-
iestati Foederati bellum indixe-
rint, atque adeo, neglectis pa-
cis conditionibus, inopinante
fere AVGUSTISSIMO IM-
PERATORE irruptiones fe-
cerint, quam multas, fuko Gal-
lico illitas, justae caussae ratio-
nes, in medium afferre cona-
ti fuerint, toti terrarum orbi satis notum est

II

Mihi nuper, ingenioso quodam modo, hac de re,
commemorare quaedam in mentem uenit, tonisque musi-
cis commonstrarare bellum gerentium. Principum harmo-
niam

B

III

III

Ita est hominum natura, illorumque societas, comparata, ut necessario fere bella esse uideantur, quo gratior deinde pax sit. Quemadmodum enim in musica saepius interualla diffonna adhibentur, quo gratiora dulcioraque deinde auribus interualla consona percipientur, et musica diffonantiis carere non potest, sic quoque genus humanum non semper pacem, saepius etiam bellum, postulare uideatur. Nam musica sine interuallis diffonis, et seculum sine bello, non facile inueniuntur.

III

Posset quidem symphonia confici sine interuallis diffonis, et seculum quoque sine bello posset existere, utrumque tamen, nescio quo fato, et ipsis hominibus minime placet.

V

Gallia antiquorum Gallorum cantilenas, Aquilae contrarias, recantans, re uera chorda semper oberrat eadem, decreuerat autem nunc iterum cantans, et alios, ne modus canendi, ipsi maxime placens, non ita facile cognoscetur, inuitare ad symphoniam, Hispaniam, Sardiniam.

VI

Optime nouerat et suam, illarumque naturas, facultatesque. Quam ob causam, tanquam futurae symphoniae callidus praefectus, et ipsam symphoniam composuit, et modum canendi praescripsit. Se fundamentum huius harmoniae, nempe C, esse demonstrauit, Hispania diapente naturam

turam *G*, Sardinia ditoni *E*, ut induat, necessarium duxit, ut trias harmonica * adesset ad futuram symphoniam, quae nunc ita canit, ut huius harmoniae toni totum iam terrarum orbem personent

VII

Hi toni *c*, *e*, *g*, clam atque insciente fere diapason, sub quo nomine AVGVSTISSIMVM IMPERATOREM semper intelligimus, compositi, iure iurando se inuicem obstrinxerunt, ne alter ab altero discederet, sed ut potius omnibus viribus contra illorum diapason, id quod lingua latina, supra omnes eminens, denotat, canerent. Harmonia autem, quam foederati hostes composuere, non ita audietur, ac sibi illi proposuerunt. Decreuerunt enim ita contra AVGVSTISSIMVM IMPERATOREM, modulari, ut illi plane ex modo naturali *C* duro in modum *H* durum descendendum sit, inque illo clausulam quaerere finalem animum induxerunt. Finis et exitus autem alia nos docebit.

VIII

Pacis temporibus erat harmonia, ut num. I. Foederati autem uidentes Caesarem semper, maiorum more, sine fuco, atque adscitio colore, nullis adhibitis signis, neque cancellato, neque quadrato, neque rotundo, canere, decreuerunt

B 2

runt

* Perfectissimus triadis harmonicae tonus semper est fundatum, seu infimus tonus, nostra in Triade *C*. Et quod Gallia potentior, quam Hispania, iure, nostra in Triade, fundatum diximus Galliam. Diapente porro perfectior, quam ditonum, quam ob causam Hispaniam tonum *G*, Sardiniam *E*, denotare uoluimus. Et haec Trias Foederatorum multis in rebus cum triade harmonica conuenit.

runt longe alium, minimeque usitatum, canendi modum arripere, quo diapason in suam dederent harmoniam, atque cogerent secundum alium canere modum

IX

Tertia igitur fidem, quam iureiurando firmauerat diapason, fregit, et chroma compositum, id est, promissio-nes atque adulaciones gallicas, sine ulla ratione assumpsit. Quinta autem, superbia quasi inflata, non amplius cum dia-pason canere, sed in falsam quintam nunc abire uoluit. Fundamentum autem ubi Tertiam et Quintam mutatas uide-rit, uid. num. II, uehementi quodam modo, et suum nunc mutare tonum omnem nauauit operam, uid. num. III, quo dia-pason eo traherent quo uellent, nempe in modum H durum. uid. num. III. Id quodammodo factum fuisse fere dicere pos-sumus, cum Caesar quam plurimas Italiae terras, Triadis foederatae iniuria, perdiderit

X

Huc usque concentus ab omnibus politioris ingenii hominibus auditus est. Clausula finalis autem longe alia erit, ac Foederati sibi proposuerunt

XI

Diapason, nescio quo fato, hunc in modum abruptum, uires nunc magno in corpore, tam multis in regnis/atque terris, diffusas, omni prudentia colligens, hostilem Tria-dem secundum antiquum iterum modum modulari coget

XII

Diapason igitur omni ui priorem iterum repetit to-num,

num, quo hostilem Triadem secundum modum c durum, ut par est, modulari pari ratione cogat. Tunc toni ita inter se sunt constitui, ut maxima adsit dissonantia. uid. num. V. Trias foederata, astutia, imprimis Tertiae peieratione, Diapason in tam inopinatum abripuit modum. Diapason autem ui atque potentia Triadem peieratam nunc iterum secundum antiquum canere modum coget, atque hoc ut sit efficacius septima, quem tonum Angliae attribuere uolui-
mus, auxilio ueniens ad coercendam Triadem foederatam accedit, ut nolens uolens Trias in antiquum iterum mo-
dum redeat. uid. num. VI

XIII

Quemadmodum Diapason nunquam crediderat Ter-
tiam, fidem, iureiurando firmatam, fracturam, inque tam
alienum modum cum Fundamento et Diapente abituram,
sic quoque Trias foederata uix sibi persuadere poterit, ut in
priorem iterum redire modum secundum uoluntatem Dia-
pason. Posterius ita certe fiet, ut, prius factum fuisse, audi-
uimus

XIV

Fundamentum iam ad priorem redire modum se prae-
parat. Toni enim C et A, ita sunt uehementes, ut funda-
mentum H plane cessare cogatur, uid. num. VII. Tam diu ste-
tit ac potuit, uires autem debilitatae id diutius facere ue-
tarunt

XV

Hoc ubi C et A uiderunt, Fundamentum nempe Tri-
dis foederatae cessare, tam diu laborarunt, usque tum se-
mel adhuc cessare cogeretur, quo facto deinde Septima,

B 3

prae-

praeter confuetudinem octava nunc facta, quasi arbitrans,
inter medium constituta, pacem et clausulam finalem possit
expectare. Tunc erit Harmonia secundum num. VIII

XVI

Videmus nunc pacem futuram esse hic praesentem. Anglia firmiter nunc stat, neque huc, neque illuc, se impelli sinit, Gallia multis laboribus defatigata, quia basis Triadis foederatae erat, qua ceteri tanquam fundamento nitebantur, libenter in antiquum modum redit. Diapason autem cum Hispania agit, decernit, paciscitur. Vtraque, ad restituendam antiquam harmoniam paululum chordas remittere, plane necessarium uident, uid. num. VIII, ut deinde diu exspectata harmonia iterum adsit. uid. num. X

XVII

Diapason nil perdidisse uidemus, antiquo enim loco constitutum est.

XVIII

Anglia, seu Angliae Rex, auxilio ueniens nunc praesensis huius harmoniae, licet futurae, fideiussor factus

XIX

Hispaniam ex diapente ditonum redditam, ob eamque causam ex statu perfectiori in imperfectiore redisse, deprehendimus

XX

Ditonum autem Triadis foederatae, Sardiniam, plane perditum uideo. Quem in locum abierit nescio. Credo Diapason ob fractam fidem, neglectumque ius iurandum, aeternum a sua societate removisse

XXI

Omnia tempus docturum

Nvm.

	NVM. I	NVM. II	NVM. III
TONVS	CAESARIS	C	C
	HISPANIAE	G	Fis
	SARDINIAE	E	Dis
	GALLIAE	C	C

NVM. III	NVM. V	NVM. VI	NVM. VII
H	C	TONVS	C
Fis	Fis	CAESARIS	A
Dis	Dis	ANGLIAE	Fis
H	H	HISPANIAE	Dis

	NVM. VIII	NVM. VIII	NVM. X
TONVS	CAESARI	C	C
	ANGLIAE	G	G
	HISPANIAE	E	E
	GALLIAE	G	C

